

STRATEGI 2015. INTERNATIONALISERING

Professionsuddannelserne har en lang og stolt tradition for udbud af de store velfærdsuddannelser, men er i dag også leverandører af ordinære uddannelser og efter- og videreuddannelse til den private sektor. Uanset om vores dimittender skal arbejde i den private eller offentlige sektor, i danske institutioner og virksomheder i udlandet, eller i udenlandske virksomheder i Danmark, så har de brug for viden og færdigheder til at udøve deres fag i en globaliseret verden.

Det gælder både for internationaliseringsindsatsen såvel som for professionshøjskolernes generelle indsats, at økonomien sætter rammerne for mål og ambitioner. Generelle besparelser på uddannelsesområdet vil derfor også påvirke internationaliseringsindsatsen.

Internationalisering er således et kvalitetsparameter. Internationalisering i professionshøjskolernes uddannelser sikrer uddannelsernes kvalitet og relevans. Professionshøjskolerne arbejder med internationalisering på studenterniveau, uddannelses- og institutionsniveau og politisk niveau. På studenterniveau arbejdes med internationaliseringstiltag, som skal udvikle de studerendes faglige, personlige, sproglige, kulturelle og sociale kompetencer, der gør dem i stand til at agere i et internationalt professionsmiljø både i Danmark og i udlandet. På institutionsniveau arbejder vi med internationalisering i form af udvikling og eksport af uddannelse på markedsvilkår og med at skabe en konkurrencedygtig institutionsform. På det politiske niveau arbejder professionshøjskolerne for at understøtte de nationale politiske dagsordener om internationalisering i lyset af globaliseringens betingelser og vilkår. Det handler vores strategi og anbefalinger om.

ANBEFALING 1.

Brug mangfoldigheden i den danske videregående uddannelsessektor som et aktiv i regeringens Internationaliseringsstrategi

Den danske videregående uddannelsessektor er kendetegnet ved diversitet i uddannelsernes profil, varighed og sigte. Denne diversitet skal også afspejles i regeringens internationaliseringsstrategi:

- Diversiteten i institutions- og uddannelsesformerne på det samlede videregående uddannelsesområde mht. institutionernes rammevilkår og uddannelsernes længde, styring, tilrettelæggelse og mål.
- Diversiteten internt i sektoren mellem professionshøjskolernes uddannelsesområder: de offentligrettede pædagogiske, sund- og socialfaglige uddannelser og de privatrettede uddannelser inden for IT, teknik, handel og design.

Internationalisering og de studerendes dannelse og erfaring

Professionshøjskolernes studerende er kendetegnet ved en stor spredning mht. forudsætninger, ambitioner og forventninger til deres uddannelse og internationale mobilitet. Mobilitet er en helt særlig mulighed for at sætte skub i erfaringsudvikling og dannelsesprocesser blandt vores studerende. Forskningen viser, at det er vigtigt at have forskellige mobilitetsstrategier for at få fat i alle studerende. Vi ønsker at give vores studerende internationale kompetencer, og vi sætter derfor både faglige, personlige, sproglige, kulturelle og sociale mål for vores mobilitetsaktiviteter for at gøre vores studerende professionsparate både i en national, en international og interkulturel kontekst.

International dannelse og erfaring er en del af grunddannelsen i et moderne samfund. Danske studerende er ambassadører for danske værdier, den danske model og dansk dannelses- og uddannelsestradition, når de er i udlandet. Men de er også verdensborgere, der skal lære at begå sig i en flerkulturel verden – i og uden for Danmark, hvor resultater forudsætter evne til at kunne håndtere det fremmede og forskellige uden at tabe national identitet og styrke.

Internationalisering og uddannelsernes kvalitet

Professionshøjskoler skal lige som universiteter, erhvervsskoler og andre uddannelsesinstitutioner se ud over Danmarks grænser og tappe ind i hinandens viden. For at kunne udvikle og fremtidssikre vores uddannelser, er vi nødt til at hente viden, for uden videntilførsel får vi ikke andel i udviklingen i landene omkring os. Vi bliver ikke verdensmestre af at lukke os om os selv; vi skal samskabe med verden omkring os for at sikre en udvikling af vores uddannelser. International mobilitet giver med andre ord kvalitet til uddannelserne.

For vores studerende betyder et studieophold, at de erfarer og lærer at indgå et større videnkredsløb. Vores studerende kan opleve, at det faglige niveau er anderledes end hjemme, men studieophold giver altid et kvalificeret perspektiv på egen faglighed, et overblik over professionens internationale vilkår og position og en personlig udvikling. Vores studerende gør aktuelt oftere brug af studiebesøg og praktikophold i udlandet end længerevarende semesterophold. Engelsktalende, vestlige lande i og uden for EU som England, USA, Australien og Canada er attraktive mobilitetsmål for professionsbachelorstuderende. Dels genkender de studerende et match i uddannelseskvalitet, dels er der få eller ingen sprogbarrierer. Men det er en udfordring at få de rigtige partnere. Og det er en udfordring at arbejde inden for rammebetingelser, som balancekravet stiller.

“Læremobilitet”, internationalisering af professionshøjskolernes kernemedarbejdere, underviserne gennem studieophold er et centralt redskab i en indsats for internationalisation at home. Flere professionshøjskoler arbejder med mål for undervisning og uddannelser på engelsk, og en styrket indsats for internationalt samarbejde og udsyn.

Internationalisering og samspil med aftagerne. Relevans og beskæftigelse

Det er vigtigt for professionshøjskolerne, at uddannelsernes interessenter – aftagere, myndigheder og politikere – forstår og anerkender internationalisering som en dimension i uddannelsernes kvalitetssikring. Aftagerne skal klædes bedre på ift. værdien af internationalisering. Flere store private virksomheder anerkender værdien af internationalisering og efterspørger dimittender, som har international kapacitet, viden og erfaring med fra studiet som start-up-kompetencer. Det kniber mere med de nationale, offentlige "grund"-institutioner som folkeskolen, sygehuset, daginstitutionen, borgerservice og de små og mindre private virksomheder. Internationaliseringen kan være med til at udvikle den offentlige sektor.

Internationalisering og regional vækst. Talent og elite

Den danske samfundsmodel og Danmarks dannelses- og uddannelsestradition er nationale styrker, der kan bane vej for et Danmark med en langt mere fremtrædende international uddannelsesrolle. Men dansk er ikke et verdenssprog, og Danmark har en uklar profil i forhold til vilje og ønske om at åbne sig for en global omverden. Det trækker Danmark i den anden retning. Danmark skal ikke regne med at blive nordens Australien, England, Holland eller USA på det internationale uddannelsesmarked, men vi skal tiltrække flere betalingsstuderende. Det kræver både en strategi og en målrettet indsats på institutionelt, lokalt og nationalt niveau at brande Danmark som et attraktivt uddannelsesland, at lave en målrettet markedsføringsindsats og at gear alle institutioner og medarbejdere til opgaven.

Professionshøjskolerne skal blive meget bedre til at fastholde internationale studerende og knytte dem til arbejdsmarkedet meget hurtigere. Et casestudy om Horsens by viser, at 1800 internationale studerende bidrager med liv, vækst og udsyn til lokalsamfundet, men de måtte gerne blive i Horsens, når de er færdige med deres uddannelse eller studieophold. Hvis professionshøjskolerne skal rekruttere talentfulde studerende, f.eks. blandt kinesiske studerende, så skal der være mulighed for dels at tilbyde intensiv danskundervisning dels at koble de studerende til talentforløb i tæt samspil med virksomhederne fra starten. Det vil øge både rekruttering og fastholdelsesmulighederne.

ANBEFALING 2.

Prioritering af de centrale ramme- & støtteordninger

Institutionelle initiativer kræver fokus, rådgivning og investering fra centralt hold som støtte til den institutionelle strategi.

Internationalisering – Indsatsområder og markeder

Danske Professionshøjskoler anbefaler at fokusere midlerne fra Uddannelsesministeriet på enkelte markeder. En fokusering passer bedre sammen med de strategier, som institutionerne har lagt.

Internationalisering og uddannelseseksport

Professionshøjskolerne har en vare, der efterspørges globalt; professionshøjskolerne udbyder uddannelser, som er samfunds bærende og helt nødvendige i opbygningen og stabiliseringen af nye stater og civilsamfund. Asien efterspørger uddannelse og kompetencer inden for sundhed og ældrepleje, hvor professionshøjskolerne har helt unikke kompetencer at tilbyde. Med rette strategi, pris, kvalitet og markedsføring vil professionshøjskolerne have mulighed for at afsætte deres uddannelser på et globalt uddannelsesmarked. Udfordringen er investeringen og opbygningen. Der er en efterspørgsel, et marked, men endnu en vej for professionshøjskoler, før der også er en forretning. Professionshøjskolerne har brug for centrale strategier, rådgivere og investeringer til at hjælpe processen i gang.

Uddannelseseksport er på et af de højeste internationaliseringstrin i en internationaliseringsstrategi. Inden da skal en række basale institutionelle færdigheder derfor være på plads: Institutionen skal have mål, en strategi, en implementeringsplan, en økonomi, og en ledelse, som viser vej og prioriterer. Institutionerne skal have uddannet underviserne, udviklet de administrative systemer og procedurer, så de kan håndtere modtagelse og udsendelse af studerende og undervisere. Ledelse og administration skal have regler og rutiner for at være og deltage i internationale programmer og netværk om videndeling og udveksling. Internationalisation at home er således det første og afgørende trin på trappen til en institution med et bredt og solidt internationaliseringsfundament. Professionshøjskolerne arbejder målrettet med opbygning af den institutionelle internationaliseringskapacitet. Danske Professionshøjskolesektors baseline 2015 for internationalisering giver et godt billede af, hvor langt vi er nået. Baseline 2015 kan ses her [link](#).

Internationalisering og vækstlande-strategi

Vækstlande kan være fordelagtige for privatrettede uddannelser, og ofte en lidt større udfordring for velfærdsuddannelserne. Professionshøjskolerne uddannelsesprofil kan derfor gøre det lidt mere vanskeligt at bidrage til en vækstland-strategi. Sikkerhed for vores studerende står helt centralt i kvalitetssikringen af mobilitetsindsatsen og indgår også centralt i sektorens mobilitetsstrategier på dette felt.

ANBEFALING 3.

Giv professionshøjskolerne en genkendelig, international signatur

Med en international genkendelig signatur vil professionshøjskolesektoren i højere grad kunne understøtte den nationale internationaliseringsindsats.

Internationalisering og genkendelig, international signatur

Samspil på tværs af landegrænser er nødvendigt for at udvikle ny viden, nye færdigheder og teknologier. Det samspil skal danske professionshøjskoler positionere sig til og have en høj status i. Derfor skal de kunne genkendes som en samarbejdspartner på niveau og med høj kvalitet. Den danske professionshøjskole må som institutionsform have kendetegn, der inkluderer dem, ikke ekskluderer dem fra det internationale fællesskab. Vi ser det som vores langsigtede strategi at sikre danske professionshøjskoler samme profil og kapacitet som UAS-institutionerne i de lande, som Danmark normalt sammenligner sig med.

Det europæiske UAS-niveau har en række væsentlige kendetegn. Det første er, at der i uddannelsesporteføljen indgår masteruddannelse, som sikrer relevant og praksisnær efter- og videreuddannelse af voksne i erhverv. Det andet er, at UAS vægter uddannelsestyngde og anvendelsesorienteret forskning i sit videngrundlag. Endelig er det UAS-niveauets grundlæggende formål er at være kongevejen for de mange, som skal have en videregående uddannelse, mens universiteternes lange, videregående uddannelser forbeholdes de færre.